

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Kiadja a CEEweb a Biológiai Sokféleségért egyesület és a Magyar Természetvédők Szövetsége

Budapest. 2012. június 6.

A EU tagállamok egyik legjobb gazdasági esélye lehet az Energiahatékonysági Irányelv – ha hagyják

A friss európai Ecofys jelentés szerint az Európai Unió évente 200 Mrd euró megtakarítást érhetne el az Energiahatékonysági Irányelvvvel, ami plusz forrást jelenthetne a komoly pénzügyi válsággal küzdő EU tagállamoknak. A takarékosabb energiafelhasználási rendszerekre történő átálláshoz azonban kezdetekben jelentős ráfordításokra lenne szükség, amitől tart az EU tagországokat képviselő Tanács. A CEEweb és a Magyar Természetvédők Szövetsége arra hívja fel a figyelmet, hogy a hosszú távú, igen jelentős megtakarítások érdekében szükség van az újszerű gondolkodásra és kezdeti beruházásokra. A szervezetek a hatékonyabb energiafelhasználási rendszerekre történő átálláshoz egy innovatív szabályozó eszközt is ajánlanak.

A Tanács gazdasági félelmeivel szemben az Energiahatékonysági Irányelv a korábban számoltnál nagyobb mértékű nettó költségvetési bevételt hozhatna az EU-nak. Az Ecofys frissen publikált kutatása [1] szerint évente nettó 200 milliárd euró megtakarításhoz jutna az Európai Unió, ha az Energiahatékonysági Irányelvet az Európai Parlament által is támogatott javaslat szerint fogadnák el. Ez a javaslat jogilag kötelező 20%-os energiamegtakarítást jelentene 2020-ra.

“Ahhoz, hogy az energiatakarékosság segítségével évente 200 milliárd euró bevételre tehesen szert az EU, - amiből a tagállamok például költségvetési deficitjüket csökkenthetik -, a tagállamoknak fel kell hagyniuk a minimalista állásponttal és a kezdetekben jelentős beruházásokat kell tenniük, valamint nyitottaknak kell lenniük az újszerű eszközökre.” – értékelte a helyzetet Botár Alexa, a Magyar Természetvédők Szövetsége programvezetője.

Az európai energiafelhasználás ugyanakkor nem csupán gazdasági kérdés. Ahogyan tudományos jelentések és nemzetközi szervezetek figyelmeztetnek rá, radikálisan csökkentenünk kell az erőforrás-felhasználásunkat abszolút mértékben is[2] azért, hogy megakadályozzuk az ökológiai rendszerek katasztrofális változásait.

"Ha valóban jelentős lépést szeretnénk tenni a fenntarthatóság és a zöld gazdaság felé, egyetlen alkalmat, így egy erős Energiahatékonysági Irányelv elfogadásának lehetőségét sem hagyhatunk ki. Legyünk innovatívak és elkötelezettek a vágyott jövő iránt, ahelyett, hogy elmenekülünk napjaink legnagyobb kihívásai és problémái elől"- mondta Hajdu Klára, a CEEweb főtájkár-helyettese.

Azonban a Tanács próbálkozásai a nagyobb rugalmasság irányában (pl. az évente felújítandó középületek számának csökkentése), és a számos felmentés a tagállamok és a közszolgáltatók felé, láthatólag arra utal, hogy a tagországok nem eléggé elkötelezettek a hatékony energiamegtakarítást célzó intézkedések terén.

Ezen ellentétek leküzdésére a CEEweb az európai partnereivel együtt (európai Resource Cap

Coalition, az erőforrás-felhasználás limitálásáért küzdő koalíció[3]) – köztük a Magyar Természetvédők Szövetségével - azon fáradozik, hogy olyan innovatív szabályozó eszközt vezessen be az EU-ban, amely gazdasági és társadalmi előnyöket is hozna magával. A fentieknek része egy energia-kvótarendszer, az energiahatékony termékek és szolgáltatások másodlagos piaca és egy visszatérülő alap.

Az energia-kvótarendszer megvalósítja a meg nem újuló energiaforrások felhasználásának a csökkenését, fokozza az energiahatékony termékek és szolgáltatások iránti igényt és biztosítja a beruházásokhoz szükséges tőkét a visszatérülő alappal, illetve egy másodlagos piac létrehozásával. Az energia-kvótarendszer ezen kívül növeli az európai üzleti vállalkozások hosszú távú globális versenyképességét, anélkül, hogy a célok eléréséhez külön terhet róna az Európai Unióra és az egyes országok költségvetéseire. Azonban nemcsak az üzleti vállalkozások (pl. a kis és közepes vállalkozások) profitálnak a rendszerből: a polgárok a megmaradó energiakvótáikat arra is felhasználhatják, hogy környezetbarát termékeket és szolgáltatásokat vásároljanak ún. kvótapénzért a másodlagos piacon, ösztönözve többek között az biotermékek előállítását és a zöld technológia terjedését. Mindeközben a rendszer támogatja a fogyasztói magatartás olyannyira vágyott megváltoztatását. [4]

További információ:

Hajdu Klára, CEEweb főtítkárhelyettes, hajdu@ceeweb.org + 36 1 398 0135
Botár Alexa, MTVSZ programvezető, alexa@mtvsz.hu, 1-216-7297,

Hivatkozások:

[1] <http://bit.ly/efffo612>

[2] A UNEP's International Resource Panel (az ENSZ Környezetvédelmi Programjának nemzetközi testülete, amely az erőforrásokkal foglalkozik) 2011-es jelentése (Decoupling Report) szerint "egy fenntarthatóbb, globális gazdaságba való átmenethez olyan fenntartható erőforráskezelési stratégiákra lesz szükség, amelyek segítik az erőforrások és azok hatásainak szétválasztását, különös tekintettel az abszolút erőforrás-felhasználás csökkentésére a fejlett gazdaságokban és (ugyanazek) relatív szétválasztására a fejlődő gazdaságokban (egy bizonyos pontig, amiután nekik is abszolút csökkenést kell megvalósítaniuk)." A jelentés egyik forgatókönyve („tough contraction and convergence scenario”) szerint az átlagos európai 16 tonna/fő/év erőforrás-felhasználási metabolit-rátát 6 tonna/fő/évre kellene csökkenteni 2050-re, amely az innováció példanélküli szintjét feltételezi.<http://www.unep.org/resourcepanel/Publications/Decoupling/tabid/56048/Default.aspx>

[3] *Az európai erőforrás-limitálásért küzdő koalíció (Resource Cap Coalition)*
A koalíció azon európai szervezeteket kapcsolja össze, akik a globális erőforrás-felhasználás csökkentéséért, mint a fenntarthatóság előfeltételéért szállnak síkra. Ez szükséges mind a biológiai sokféleség csökkenése megállításának, mind a természeti szolgáltatások helyreállításának érdekében, amely nagyrészt az emberi jólét alapja is. Ezen erőforrás-felhasználás csökkentés azonban csak a szegénység csökkentésével és a zöld gazdaság kiépítésével együtt valósítható meg. Az RCC álláspontja, a javasolt energiakvóta-rendszer és a Rimini Jegyzőkönyv integrált eszközöket ajánl, amelyek társadalmi, környezeti és gazdasági előnyöket is nyújtanak egyszerre.

[4] *További részletek az európai energiakvóta-javaslatlal kapcsolatosan:*
www.ceeweb.org/rcc
http://www.ceeweb.org/wp-content/uploads/2012/03/energy_quota_system.pdf